

[Elgaard.]

og jeg kan ikke fritage den ærede Ordførers Parti for ogsaa at have sin Del af Ansvaret for denne. Jeg tror ogsaa, at man, som Forholdene ligger i Dag i det danske Samfund, uden at gaa nogen for nær kan sige, at i Spørgsmaalet om Beskæftigelse af de ledige Hænder spiller ogsaa de Organisationer, som repræsenterer Arbejderne, direkte med ind; der er i en saadan Situation en Sammenhæng mellem Omfanget af det Arbejde, der tilbydes, og de Vilkaar, hvorpaa der i det hele taget kan blive Arbejde.

Den ærede Ordfører sagde endvidere, at Situationen i Virkeligheden er uholdbar, som den er nu; han udtalte, at det i første Række var Statens Pligt at søge at imødegaa de Vanskeligheder, som giver sig Udslag i Arbejdsløsheden, og han føjede til, at det var ikke en Sag, der kun angik Hovedstaden, heller ikke en Sag, der kun angik denne og Byerne, men den angik hele Samfundet, idet man havde arbejdsløse over det ganske Land. Ja, dette sidste er rigtigt, og Arbejdsløshedsproblemet tynger haardt, men i Tider som disse, da saa uendelig mange saa stærkt fremhæver det alvorlige i Situationen, synes jeg, der kunde være Grund til lige at minde om, at selv om Stillingen er alvorlig, er det dog saadan, at den aldeles overvejende Del af Danmarks Arbejdere er beskæftiget; altsaa, trods de Vanskeligheder, som vi alle erkender Samfundet staar i, har der alligevel hidtil indenfor de forskellige Erhverv i vort Land været baade Evne og Villie til at komme igennem Vanskelighederne, og det maa ogsaa veje til under Vurderingen af den Stilling, vi staar i nu. Man kan vel ogsaa hævde — der er i hvert Fald peget paa det fra forskellige Sider i den senere Tid —, at der er Lystegn, der tyder paa, at Bunden er naaet, og at der muligvis kan komme en Lysning i Situationen ogsaa med Hensyn til Beskæftigelsesspørgsmaalet. Naar man nævner Arbejdsløshedstallet og derigennem stærkt illustrerer Situationen, saa maa man dog vel ogsaa i denne Forbindelse have Lov til at hævde, at der i et saadant Ledighedstal findes en vis Procentdel af Arbejdere, hvis Arbejde falder sæsonvis, og naar Vinteren sætter ind, vil disse da uvægerligt høre til blandt de ledige. Det maa dog vel siges at være saaledes for Sæsonarbejde, at der under Sæsonen er tjent tilstrækkeligt til, at vedkommende Arbejdere maatte kunne eksistere Aaret rundt. Jeg tænker her først og fremmest paa Byggevirksomheden.

Byggearbejdet kan vel i nogen Grad kaldes Sæsonarbejde, idet de faa Vintermaaneder som Regel ikke tillader, at der arbejdes intensivt og i større Udstrækning indenfor Byggeriet. Jeg maa derfor mene, at man ved Opgørelsen af Arbejdsløshedstallet meget vel kunde trække Tallet for Byggevirksomhedens Arbejdere fra; der kan ikke med nogen særlig Begrundelse kræves ekstraordinære Foranstaltninger for disses Vedkommende.

Jeg vil dernæst gøre en enkelt Bemærkning vedrørende Spørgsmaalet den danske Arbejder og hans Fagorganisation. (Jønson: Ja!). Ja, siger det ærede Medlem Hr. Jønson. Jeg vil gerne med det samme sige, at jeg alle Dage har anset det ikke alene for en selvfølgelig Ret, men ogsaa som en Fordel, at Arbejderne organiserede sig. Man kunde vel ikke tænke sig i vort i øvrigt paa alle Omraader stærkt organiserede Samfund, at man ikke baade fagmæssigt og forsikringsmæssigt organiserede sig ogsaa indenfor Arbejdernes Kreds; men jeg vil gerne tilføje, at i Medgangstider, naar Erhvervslivet pulserer rundt i det danske Samfund, naar der ikke er Vanskeligheder for den enkelte Arbejder ved at finde Beskæftigelse, saa er man fra alle Sider enig om — det kender vi jo alle —, at alt, hvad der angaar Arbejdernes Forhold, alt vedrørende deres Arbejdstid, Arbejdsbetaling o. s. v., er Ting, som Arbejderne gennem deres Organisationer og Arbejdsgiverne gennem deres afgør med hinanden. Og derimod har ingen noget at indvende. Men saa snart saadanne Vanskeligheder melder sig som dem, vi staar i nu, og selvfølgelig naar de strækker sig over Aar, kan man vel ogsaa med nogen Ret mene, at ligesom det først og fremmest er Arbejderne og deres Organisationer, der søger at styrke og støtte hinanden i Medgangstider, saaledes bør de ogsaa paa dette Felt sætte det mest mulige ind i Modgangstider. Jeg ved imidlertid ikke, om man i den Henseende har gjort det mest mulige fra Organisationernes Side. Jeg ved vel, at der bringes betydelige Ofre fra Arbejdernes Side for at støtte deres arbejdsløse Kammerater, men om det er sket i saa stor Udstrækning, som man økonomisk evnede, det har jeg hidtil ikke faaet bekræftet fra nogen Side.

Nu foreslaar man altsaa fra Socialdemokratiets Side, at der gennemføres et Lovforslag, der stiller 16 Mill. Kr. til Raadighed som Laan til Kommunerne, der stiller 20 pCt. af Anskaffelsessummen til Raadighed som Tilskud til danske Materi-